

57
XX. Heid

1677, 13

36

LEVIATHAN

Refutatus & expositus

DISPUTATIONE ORDINARIA

Ex Jur. Nat. & Gent.

AUSPICE NUMINE

PRÆSIDE

HENRICO COCCEJO,

U. J. D. & Jur. Gent. P. P. & F. P.

DECANO,

RESPONDENTE

JOHANNE DIETERICO NOTT,

Hammonâ-Guestphalo.

Ventilanda Die 10. Mart. An. 1677.

b. l. q. f.

Tertium impressa MDCCXII.

436

LEVIATHAN

Rotundus & expositus

DISPUTATIONE ORDINARIA

Et Jur. Nat. & Gent.

MARCO MARINO

PRÆSIDI

HENRICO COCCIO

J. D. & Jur. C. P. & P. & P.

DECANO

RESPONDIT

IOHANNI DIERBICO NOT.

Præfatus in Conspectu

Præfatus in Conspectu

Præfatus in Conspectu

Præfatus in Conspectu

Præfatus in Conspectu

Præfatus in Conspectu

Præfatus in Conspectu

Job.
exer
app
que
Hob
sua
talen
volu
fin.

ban
min
tum
min
run
S. I.
pio

(1.)

437.

§. 1.

Lijcitur in sacris mentio Leviathā. in cujus descriptione hæc inter alia inveniuntur verba ; Non est potestas super terram, quæ comparetur ei. Factus est expers metus. Videt omnia sublimia intra se, & Rex est omnium filiorū superbiæ.

Job. 41. vers. pen. & ult. Hæc descriptio, si abstrahatur ab exemplo, cui applicatur d. l. & in genere accipiatur, apprime convenit summæ in his terris potestati, indeque occasionem dedit sagacissimi ingenii viro Thomæ Hobbesio, ut eam vocem *Leviathan* applicaret personæ suæ artificiali, sc. summo magistratui, quem alibi *mortalem Deum* vocat, & ex unione omnium privatarum voluntatum efformat, *tract. Leviath. in princ. & cap. 17. in fin.*

§. 2.

Nos equidem hunc docti viri conatum non improbamus; verum cum hanc potestatem non tantum nomine sed re ipsa esse Numinis vicariam jam olim asseritum à nobis fuerit, operæ pretium visum est, jam examinare, an hic Leviathan ita ex conjunctione privatarum voluntatum produci, indeque jura descriptionis §. 1. allatæ tribui ipsi queant; an verò superiore principio ad id opus sit.

A 2

§. 3. Sen.

(3.)

§. 6.

439

III. Hoc idem ostenditur ex mandato illo Numinis, quod post diluuium non singulis, sed omnibus, qui tunc vivebant, simul dedit, ne sanguinem hominis profundant, addita hac ipsa ratione, quia homo gerat imaginem Dei; adeoque omnes tunc homines, qui simul fuere, non habuere jus ullius hominis occidendi, & imaginis illius divinæ extinguendæ. Regerunt facile prohiberi ibi non publicum facinorosi supplicium, sed privatam singulorum occisionem? Resp. Ratio adjecta, quod in imaginem divinam nihil hominibus sit juris, æquè militat in omnibus hominibus publicè coëuntibus, ac in singulis; quicquid enim est illius divini instrumenti & imaginis, non humani sed divini juris est. Neque mandatum hoc singulis, sed toti hominum generi, quod tunc publicè quasi congregatum fuit, datum est. Denique quod singuli non habent, id nec omnibus simul ex se competet, quia competeret omnibus ex singulorum conventionem; qui ipsi id non habent. Aliunde E. illa potestas arcessenda est.

§. 7.

IV. Cives omnes non possunt nisi jus in suas res & actiones concedere, nam & hic aliud non habent. Unde E. jus belli in extraneos occidendive eos?

§. 8.

V. Ex concessione civium non potest consequi Princeps hanc descriptionis partem; *Factus est expers metus*: imò nunquam magis merui subicietur, quam ubi cives à sua tantum concessione pendere potestatem Principis, nec superiore aliqua auctoritate suffultam viderint. Sed & illa parte deficit descriptio, *quod nulla*

A 3

fit

490.

(4.)

fit potestas super terram, quæ comparatur ei; si illa tantum sit humana.

§. 9.

Aliunde ergo hic Leviathan & ὑπερέχου ἐξουσία, omnesque alias supereminens potestas constituenda est, ut descriptionis hujus magnitudinem æquet, de quo ita statuimus. Extra controversiæ aleam summo rerū Arbitro competit in homines à se conditos plenum arbitrium atque potestas, quæ & jura sua iis injungere, injunctaque exequi, seu ad ea observanda compellere homines potest. Hanc potestatem cum ipse in his terris non exerceat, eam quasi delegavit commisitve humanæ societati, & consequenter necessario illi simul concessit omnia illa remedia, quæ ad tuenda ista jura. coercendosq; ad eorum observationem homines necessaria duxerit. Hinc quicumque ab ea ad hanc potestatem eliguntur, non vi hujus electionis, sed vi delegationis quasi à Numine cuius electo factæ, eam exercent. Hinc DEI GRATIA. i. Dei nomine & loco, seu, ut Severus in nummis, DIS AUSPICIBUS imperia edictaque sua promulgant. Hinc jus ipsis in hominis, divinæ imaginis vitam. Hinc mandatum illud post diluvianum non ad Deos hos vicarios, sed ad homines tantum pertinuit. Hinc verè metus expers potestas tanta auctoritate defensa. Hinc descriptione sua perfectus Leviathan.

§. 10.

Hanc autem Numinis delegationem evidenter offendimus. I. Cum rerum Autor jura ac decreta sua observari, eoque homines compelli velit, necessario etiam vult potestatem, quæ compelli homines & necessitate juris illius observandi adstringi possint: nam & jurium

(5.)

471.

rium ratio hæc est, quòd inde oritur obligatio & necessitas parendi; & necessitas talis nulla est, nisi sit potestas, quæ non parentes compellat: & ex eodem capite firmissimè id concludit Pomp. in l. 2. §. 13. *O. I. Quantum est enim* ait, *jus in civitate esse, nisi sint, qui jura regere possint*: indeque & ipse deducit, *necessarios esse magistrat. utpote per quos effectus rei accipiatur.* Atqui potestatem hanc non exercet ipse divinus Autor per se. Ergo per alios, quibus ipse quasi delegavit: At per quos, nisi per ipsos homines, non unum vel plures, neutrum enim ullibi definitum est. Ergo per omnes, vel qui omnium electione constitutus omnes repræsentat. *Conf. Dn. Præs. disp. de Summ. pot.*

§. II.

II. Eandem divinæ potestatis delegationem luculenter ostendit sacra pagina Paulus de istis ἐξουσίαις ὑπερέχουσας, seu potestatibus summis, & reliquas omnes supereminentibus (ita enim vox illa ὑπερέχων de regia potestate dicitur, & aliis potestatibus subordinatis opponitur 1. Pet. 2. v. 13.) inquit: ἐκ ἐστὶν ἐξουσία ἐκ μὴ Δουτὸ Θεοῦ, non est potestas nisi à Deo. Et mox eod. vers. αἱ δὲ ἐσσι ἐξουσίαι ὑποτάσσονται τῷ Θεῷ παρωμένας ἐσίν. *Quæ sunt potestates, à Deo institutæ sunt.* Unde mox vers. 2. vocatur διαταγὴ τῷ Θεῷ, *Dei institutio.* & bis vers. 4. Θεῷ διάκονοι, *Dei minister.* Denique vers. 6. Αὐτῆρον Θεοῦ. *q. publicus DEI minister.* &c.

§. 12.

III. Idem antiquissimis gentium semper probatum. Homerus Reges perpetuo hoc & peculiariter ipsis caractere appellat, quod sint Διοτρεφέες, à Deo aliti: uti *Odiss. η. vers. 49. Δίης δὲ Διοτρεφέας βασιλῆας.* item de Priamo, in fine *Iliad. ω. v. pen. Πριάμοιο Διοτρεφέος βασιλῆος.* Item de Menelao, *Odiss. ο. v. 97. & v. 64. Μενέλαος Διοτρεφέας.*
Item

442

(6.)

Item *Iliad.* β. vers. 98. Διοτρεθέον βασιλῆων. Item vers. 196. Διοτρεθέον βασιλῆων: ubi ipse quoque Poëta hanc addit rationem nominis vers. seq. τιμὴ δ' ἐκ Διὸς ἐστὶ; quia *A Jove summus honos.* Idemque exerte *Callim.* Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. *A Jove sunt Reges.* Et *Plato* in *Polit.* Regem dicit, τὸν βασιλέα, ὡς Θεὸν ἐξ ἀνθρώπων. Regem, seu Deum inter homines. *Tacitus* quoque disertè ait *l. 6. annal.* in oratione *M. Terentii.* Principi summum rerum judicium Dii dederunt. Unde *Curtius:* Regium nomen gentes, quæ sub Regibus sunt pro Deo colere. Et *Tullius* orat. post. red. in sen. se magistratum Romanum Deorum numero colere debere. &c. Hinc sapienter *Pertinax* in nummo providentiam imperium sibi deferentem expresit cum Inscriptione: PROVIDENTIÆ DEORUM. Hinc vox illa ipsius *DEI* ad Principes: *Dii estis.* Hinc numinis quoque affectiones, hoc jure *Vicario* iis tribuuntur. Hunc *E. Leviathan* non ἀνθρώπων sed θεοτρεθέων, non ab hominibus sed DEO natum apparet.

FINIS.

ULB Halle

3

003 487 296

SB

V 378

V 317

57.

XX. Heid
1677, 13

36

LEVIATHAN

Refutatus & expositus
DISPUTATIONE ORDINARIA

Ex Jur. Nat. & Gent.
AUSPICE NUMINE

PRÆSIDE

HENRICO COCCEJO,

U. J. D. & Jur. Gent. P. P. & F. P.

DECANO,

RESPONDENTE

JOHANNE DIETERICO NOTT,

Hammonâ-Guestphalo.

Ventilanda Die 10. Mart. An. 1677.

h. l. q. f.

Tertium impressa MDCCXII.

